

Жила О. Б.,*аспірант кафедри кримінального процесу
Національної академії внутрішніх справ
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-7996-0973>*

НОРМАТИВНА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ТА ПРАВОЗАСТОСОВНА ПРАКТИКА ЩОДО РОЗГЛЯДУ КЛОПОТАННЯ ПРО АРЕШТ МАЙНА

Анотація. У статті здійснено аналіз норм кримінального процесуального законодавства та його правозастосовної практики щодо розгляду клопотання про арешт майна. Звертається увага на проблему юридичної точності під час визначення переліку осіб, які можуть бути учасниками судового розгляду клопотання про накладення арешту на майно. Встановлено, що положення частини 1 статті 172 Кримінального процесуального кодексу України не містить прямого та чіткого текстуального закріплення положення щодо участі потерпілого та його представника під час розгляду клопотання про накладення арешту на майно. Проте аналіз правозастосовної практики засвідчує непоодинокі випадки накладення арешту саме на майно потерпілого як учасника кримінального провадження. Обґрунтована доцільність доповнення норм кримінального процесуального законодавства положенням, яке надасть можливість потерпілому та його представнику бути присутніми під час судового розгляду клопотання про накладення арешту на майно чи клопотання про скасування арешту майна.

Звертається увага на проблему юридичної визначеності щодо обов'язкової участі сторін кримінального провадження під час судового розгляду клопотання про накладення арешту на майно. Обґрунтовано, що особа, яка звернулася з клопотанням про накладення арешту на майно (слідчий, прокурор чи цивільний позивач), має бути обов'язковим учасником судового розгляду цього клопотання. Зазначено, що участь сторін кримінального провадження (сторони захисту та сторони обвинувачення) у судовому розгляді клопотання про накладення арешту на майно гарантує можливість доведення до суду своєї позиції та наведення аргументів, чим забезпечується реалізація засади змагальності сторін кримінального провадження. Встановлено, що у кримінальному процесуальному законодавстві закріплена можливість розгляду клопотання про арешт майна без повідомлення про цей факт підозрюваного, обвинуваченого чи іншого власника майна. Такий порядок передбачений для випадків, коли щодо майна, на яке планується накласти арешт, не було застосовано ні тимчасового вилучення, ні попереднього арешту. Можливість розгляду клопотання про арешт майна без повідомлення про цей факт власника майна обумовлена наявністю ризиків приховати, пошкодити, зіпсувати, знищити, перетворити чи відчужити майно, на яке планується накладати арешт. Зауважено, що такі ризики (знищення, приховування, пошкодження, псування тощо) мають бути наявними та обґрунтованими.

Ключові слова: арешт майна, кримінальне провадження, судовий розгляд, потерпілий, представник потерпілого, слідчий, прокурор.

Постановка проблеми. Арешт майна є заходом забезпечення кримінального провадження, яким обмежується право особи на відчуження, розпорядження та/або користування майном. Враховуючи те, що під час арешту майна обмежується конституційне право особи щодо володіння певним майном, то вирішення питання щодо його застосування має здійснюватися з дотриманням засади верховенства права. Таке рішення має ухвалюватися з врахуванням принципу пропорційності, що обумовлює пошук балансу між публічним інтересом держави (досягнення завдань кримінального судочинства) та приватним інтересом власника майна (правом особи володіти, користуватися чи розпоряджатися належним йому майном).

Участь сторін кримінального провадження та володільця майна у розгляді клопотання про накладення арешту на майно гарантує реалізацію змагальності судового розгляду та можливість представлення перед судом аргументів на користь своєї позиції. Проте аналіз норм Кримінального процесуального кодексу (далі – КПК) України засвідчує проблеми юридичної визначеності під час закріплення процесуальної форми розгляду клопотання про арешт майна.

Стан дослідження. Арешт майна як захід забезпечення кримінального провадження був предметом дослідження таких вчених-процесуалістів як В. А. Александрова, О. В. Верховняк-Герасименко, І. В. Глов'юк, А. С. Котова, Г. М. Куцкір, В. В. Михайленко, А. Р. Туманянц, О. Ю. Хабло тощо. Вказані вчені, здебільшого, досліджували проблеми накладення чи скасування арешту на майно. Проте, проблеми процедури розгляду клопотання про застосування цього заходу забезпечення кримінального провадження не отримали належного наукового аналізу, що обумовлює потребу їх дослідження.

Мета статті полягає у комплексному аналізі теоретичних положень, норм законодавства та правозастосовної практики щодо розгляду клопотання про арешт майна, виявлення проблем та розробка рекомендацій щодо їх вирішення.

Виклад основного матеріалу. Процесуальний порядок розгляду питання про арешт майна визначений у ст. 172 КПК України, де вказано, що «клопотання про арешт майна розглядається слідчим суддею, судом не пізніше двох днів з дня його надходження до суду, за участю слідчого та/або прокурора, цивільного позивача, якщо клопотання подано ним, підозрюваного, обвинуваченого, іншого власника майна, і за наявності – також захисника, законного представника, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження» [1].

Наведене положення засвідчує, що законодавець не вказав потерпілого та його представника як учасників судового розгляду

ду клопотання про арешт майна. Втім, аналіз правозастосовної практики засвідчує, що під час кримінального провадження непоодинокими є випадки накладення арешту на майно саме потерпілого, зокрема, – це речові докази, які були предметом злочинного посягання. Так, слідчий суддя Автозаводського районного суду м. Кременчука розглянув клопотання слідчого про арешт майна в кримінальному провадженні, внесеному до ЄРДР за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 185 КК України, в присутності слідчого, але без потерпілого (власника викрадених речей). За результатами розгляду клопотання слідчий суддя ухвалив рішення: накласти арешт на майно, вилучене в ході обшуку (картку банку, картку медичного страхування, бездротові навушники), повернути потерпілому вказані речі та зобов'язати його надавати це майно на вимогу органу досудового розслідування [2].

Хоча в наведеному прикладі слідчий суддя і повернув речові докази потерпілому (власнику викрадених речей), проте його відсутність під час розгляду клопотання про арешт майна не дозволила потерпілому надати суду свої доводи чи заперечення на користь прийняття відповідного процесуального рішення. У зв'язку з наведеним, підтримуємо позицію науковців, які вважають, що потерпілий обов'язково повинен бути повідомлений про розгляд клопотання щодо накладення арешту на майно [3, с. 11].

Варто зауважити, що хоча ч. 1 ст. 172 КПК України не має прямого текстуального закріплення положення щодо участі потерпілого під час розгляду клопотання про арешт майна, але аналіз наведеної норми засвідчує, що потерпілий може брати участь у розгляді цього клопотання, якщо він є цивільним позивачем.

Зокрема, в ухвалі Павлоградського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 10 березня 2020 року вказано, що суддя задовольнив клопотання потерпілої та її представника, наклавши арешт на автомобіль обвинуваченого, шляхом позбавлення права на його відчуження та розпорядження з метою забезпечення позовних вимог у цьому кримінальному провадженні [4]. У цьому випадку клопотання про арешт майна розглядалося в присутності потерпілого та його представника, що вказано в ухвалі. Проте, потерпілий та його представник зверталися з клопотанням та брали участь у його розгляді як цивільний позивач та його представник. Це положення визначено у ч. 1 ст. 171 КПК України, де вказано, що з клопотанням про арешт майна до слідчого судді, суду має право звернутися прокурор, слідчий за погодженням з прокурором, а з метою забезпечення цивільного позову – також цивільний позивач. Відповідне правило вказано і щодо участі цих осіб у розгляді поданого клопотання (ч. 1 ст. 172 КПК України).

Якщо ж потерпілий не є цивільним позивачем, то він може звертатися з клопотанням про накладення арешту на майно та брати участь у судовому розгляді цього клопотання за умови, що він є власником майна, щодо якого вирішується питання про арешт. Тобто, як справедливо відмічає А. С. Котова, інтерпретація положення ч. 1 ст. 172 КПК України дозволяє стверджувати, що потерпілий цілком підпадає під категорію «інший власник майна». Але вчена наголошує, що «застосування інтерпретації як способу подолання законодавчого недоліку хоч і полегшує правозастосування, проте не виправдовує дефектів законодавчої техніки. Стосовно ж самого дефекту, то він полягає у тому, що потерпілий є самостійним чітко визначеним у КПК суб'єктом кримінального провадження» [5, с. 185–186].

Аналогічна ситуація прослідковується і в ч. 1 ст. 174 КПК України, яка корелюється із ч. 1 ст. 172 КПК України, та в якій також не вказано потерпілого як суб'єкта звернення з клопотанням про скасування арешту майна, а йдеться про іншого власника або володільця майна. І це правило широко застосовується на практиці. Зокрема, ухвалою Кременчуцького районного суду Полтавської області від 23 січня 2024 року задоволено клопотання потерпілої про скасування арешту майна та передачу їй на відповідальне зберігання речових доказів. Таке рішення обґрунтовано тим, що ці речі господарського призначення вилучено та вже тривалий час перебувають під арештом, що позбавляє власника можливості ними користуватися [6].

Втім, якщо потерпілий не є ні власником майна, ні цивільним позивачем, то суд, як правило, відмовляє у розгляді поданого ним клопотання про накладення арешту на майно. Зокрема, слідчий суддя Білоцерківського міськрайонного суду Київської області відмовив у задоволенні клопотання потерпілого про арешт майна на підставі того, що в заявленому клопотанні відсутнє обґрунтування його пред'явлення для забезпечення цивільного позову, а в матеріалах кримінального провадження відсутні відомості про пред'явлення потерпілим цивільного позову [7].

Отже, вищенаведений аналіз засвідчує потребу вдосконалення законодавства щодо визначення переліку учасників судового розгляду клопотання про арешт майна та обумовлює необхідність закріплення серед переліку таких учасників потерпілого та його представника. Адже саме потерпілому заподіюється шкода внаслідок вчинення кримінального правопорушення. Тому він повинен мати можливість представити перед судом ті аргументи, які є важливими для прийняття відповідного процесуального рішення, висловлювати заперечення щодо арешту його майна чи щодо порядку його зберігання. Адже для потерпілого є різниця, де буде зберігатися його майно – в органі досудового розслідування, чи він сам буде відповідальний за збереження арештованого майна.

Наведене вище засвідчує потребу закріплення серед переліку учасників розгляду клопотання про накладення чи скасування арешту майна «потерпілого та його представника» (ч. 1 ст. 172 та ч. 1 ст. 174 КПК України).

Відповідно до положень ч. 1 ст. 172 КПК України клопотання про арешт майна розглядається за участю слідчого, прокурора, цивільного позивача, підозрюваного, обвинуваченого, іншого власника майна, і за наявності – також захисника, законного представника, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження. Неприбуття цих осіб у судові засідання не перешкоджає розгляду клопотання [1]. Аналізуючи цю норму, А. Р. Туманянц звертає увагу на не досить «вдалу» її редакцію «суто з граматичної (мовної) точки зору, бо не зовсім зрозуміло неприбуття яких осіб у судові засідання не перешкоджає розгляду клопотання – лише захисника, законного представника, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, або ж, окрім цих осіб, ще і слідчого та/або прокурора, цивільного позивача, підозрюваного, обвинуваченого, іншого власника майна» [8, с. 197].

На цій проблемі зауважувала і О. В. Верховгляд-Герасименко, стверджуючи, що якщо слідчий, прокурор або інші заінтересовані особи не прибувають у судові засідання, то фактично слідчий суддя, суд є єдиним у трьох особах: він і суб'єкт обґрунтування вимог, і суб'єкт заперечень щодо їх суті, і суб'єкт вирішення

спору [9, с. 341–342]. Зокрема, в ухвалі слідчого судді Білоцерківського міськрайонного суду від 8 серпня 2024 року вказано, що в судові засідання учасники не з'явилися. Від прокурора надійшло клопотання про розгляд поданого ним клопотання без його участі. Власник майна або його представник в судові засідання не з'явилися, представник надіслав заяву про розгляд клопотання без його участі [10]. Тобто, розгляд клопотання по факту здійснювався слідчим суддею одноособово. У такому випадку сумнівно видається реалізація засади змагальності як базової вимоги судового розгляду. Адже слідчий суддя фактично був єдиним суб'єктом розгляду клопотання про накладення арешту на майно, виконуючи такі функції як підтримання клопотання, заперечення клопотання та його вирішення.

Обов'язкова участь особи, яка звернулася з клопотанням про арешт майна, обумовлена потребою підтримання поданого ним клопотання під час судового розгляду. На користь цього твердження свідчить положення ч. 1 ст. 173 КПК України, де зазначено, що «слідчий суддя відмовляє у задоволенні клопотання про арешт майна, якщо особа, що його подала, не доведе необхідність такого арешту, а також наявність ризиків» [1]. Окрім цього, колегія суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду у постанові від 1 жовтня 2019 року вказала, що «тягар доведення необхідності застосування спеціальної конфіскації покладається на сторону обвинувачення, яка має обґрунтувати свої доводи і вказати, що саме підлягає спеціальній конфіскації – гроші, цінності тощо, та чи вирішувалося питання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження щодо майна з метою забезпечення спеціальної конфіскації» [11].

Отже, відсутність юридичної визначеності при формулюванні ч. 1 ст. 172 КПК України щодо обов'язкової участі певних осіб при розгляді клопотання про накладення арешту на майно призводить до можливості розгляду цього клопотання слідчим суддею фактично одноособово, що, відповідно, ставить під сумнів реалізацію засади змагальності кримінального провадження.

Вищенаведене дозволяє підтримати вчених, які стверджують, що особа, яка звернулася з клопотанням про арешт майна (слідчий, прокурор чи цивільний позивач) має бути обов'язковим учасником розгляду цього клопотання. Участь цих осіб у судовому засіданні забезпечує доведення переконливості поданого клопотання. Адже особа, яка звернулася з клопотанням, повинна представити перед судом свої доводи. У зв'язку з наведеним пропонуємо друге речення ч. 1 ст. 172 КПК України викласти у такій редакції: «Неприбуття цих осіб у судові засідання не перешкоджає розгляду клопотання, за виключенням особи, яка звернулася з клопотанням».

Окремої уваги заслуговує питання розгляду клопотання про арешт майна без повідомлення власника цього майна. Так, відповідно до положень ч. 2 ст. 172 КПК України «клопотання слідчого, прокурора, цивільного позивача про арешт майна, яке не було тимчасово вилучене, може розглядатися без повідомлення підозрюваного, обвинуваченого, іншого власника майна, їх захисника, представника чи законного представника, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, якщо це є необхідним з метою забезпечення арешту майна» [1]. Тобто, коли щодо майна не застосовувалося тимчасове вилучення, то клопотання про накладення арешту на це майно може розглядатися без повідомлення, та, відповідно, участі у судовому розгляді власника майна, його захисника,

представника чи законного представника. Але, якщо має розглядатися клопотання про арешт тимчасово вилученого майна, то власник такого майна чи особи, які його представляють, обов'язково мають бути повідомлені про час та місце розгляду відповідного клопотання.

З одного боку участь власника майна забезпечує реалізацію засади змагальності під час вирішення питання про накладення арешту на майно, що здійснюється шляхом представлення перед судом аргументів на підтримання власної позиції. При цьому аргументи сторін мають бути «почуті», тобто суд зобов'язаний провести ретельний розгляд подань, аргументів та доказів, поданих сторонами [12]. Але з іншого боку – після отримання повідомлення про запланований розгляд клопотання власник майна буде мати можливість його приховати, пошкодити, зіпсувати, знищити, перетворити чи відчужити, що перешкоджатиме досягненню завдань кримінального провадження. У зв'язку з цим ми не погоджуємося з позицією вчених, які пропонують повністю відмовитися від можливості розгляду клопотання про арешт майна без повідомлення власників майна про такий розгляд [13, с. 217].

Ситуацію, що аналізується, варто розглядати з позиції конкуренції приватних та публічних інтересів. Зокрема, приватного інтересу власника майна бути присутнім під час розгляду клопотання про накладення арешту на майно та відстоювати перед судом свою позицію, а також публічного інтересу держави забезпечити досягнення завдань кримінального провадження шляхом накладення арешту на певне майно.

Вищенаведене дозволяє стверджувати, що відступ від загального порядку судового розгляду клопотання про арешт майна, який передбачає повідомлення власника майна про час та місце розгляду відповідного клопотання, має застосовуватися лише у виняткових випадках, якщо цього потребують обставини провадження. Інтерпретація ч. 2 ст. 172 КПК України дозволяє стверджувати, що розгляд клопотання про арешт майна без повідомлення власника майна має здійснюватися лише в разі необхідності забезпечення арешту майна при наявності ризиків приховати, пошкодити, зіпсувати, знищити, перетворити чи відчужити майно, на яке планується накладати арешт. Такі ризики мають бути наявними та обґрунтованими.

Разом з цим, аналіз правозастосовної практики засвідчує непоодинокі випадки недотримання вимог КПК України щодо повідомлення заінтересованих осіб про розгляд клопотання про арешт майна (коли таке повідомлення є обов'язковим), або зловживання можливістю неповідомлення, що зумовлює розгляд клопотання про арешт майна без присутності власника цього майна, чи осіб, які його представляють. Як зауважує А. В. Плотнікова, можливість розгляду клопотання про арешт майна за відсутності цих осіб перетворила положення закону в просту формальність [14, с. 197].

Більше того, неповідомлення власника тимчасово вилученого майна про розгляд клопотання щодо накладення арешту на це майно було предметом розгляду Великої палати Верховного Суду, яка у постанові від 5 вересня 2019 року погодилася з висновком Вищої ради правосуддя про те, що суддя допустив очевидне порушення норм процесуального права. Зокрема, Верховний Суд визнав порушення суддею вимог ст. 172 КПК України, так як ним не було вчинено жодних дій щодо встановлення та залучення власників тимчасово вилученого майна до розгляду клопотання про арешт такого майна, що призвело до

неповного дослідження обставин справи, порушення прав власників вилученого майна надавати слідчому судді свої аргументи та заперечення проти накладення арешту на таке майно [12]. При цьому зауважено, що ч. 2 ст. 172 КПК України передбачає можливість розгляду клопотання про арешт майна без власника вилученого майна лише у випадках, коли це майно перебуває у володінні та розпорядженні власника майна, тобто якщо воно не було тимчасово вилученим [12].

Окрім того, у ч. 9 ст. 170 КПК України передбачена можливість накладення попереднього арешту на майно або кошти на рахунках фізичних або юридичних осіб у фінансових установах. У цій нормі визначено, що такі заходи застосовуються строком до 48 годин. Невідкладно після прийняття такого рішення, але не пізніше ніж протягом 24 годин, прокурор звертається до слідчого судді із клопотанням про арешт майна [1]. За юридичною природою попередній арешт майна можна порівняти із тимчасовим вилученням, адже в обох випадках власник майна позбавляється можливості ним користуватися чи розпоряджатися до винесення судового рішення щодо арешту майна. Тобто, ризиків приховати, пошкодити, зіпсувати, знищити, перетворити чи відчужити майно у його власника немає як при застосуванні тимчасового вилучення, так і при застосуванні попереднього арешту. Тому в разі застосування попереднього арешту майна клопотання про накладення на нього арешту також має розглядатися за обов'язкового повідомлення власника майна про час та місце розгляду такого клопотання.

Висновки. Відсутність юридичної визначеності при формулюванні ч. 1 ст. 172 КПК України може зумовити ухвалення неправомірного рішення про арешт майна. Кримінальне процесуальне законодавство потребує вдосконалення з метою прямого текстуального закріплення «потерпілого та його представника» серед переліку учасників розгляду клопотання про арешт чи скасування арешту майна. Окрім того, відсутність юридичної визначеності щодо обов'язкової участі осіб, які звернулися з клопотанням про арешт майна, при його розгляді призводить до можливості розгляду поданого клопотання слідчим суддею фактично одноособово. Особа, яка звернулася з клопотанням про арешт майна, обов'язково повинна бути присутня під час його розгляду. Клопотання про накладення арешту на майно може розглядатися без повідомлення власника майна та осіб, які його представляють, при дотриманні таких умов: 1) щодо майна, на яке планується накладати арешт, не застосовано тимчасове вилучення чи попередній арешт; 2) є підстави вважати, що власник майна буде намагатися приховати, пошкодити, зіпсувати, знищити, перетворити, відчужити майно, на яке планується накласти арешт.

Література:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
2. Ухвала Автозаводського районного суду м. Кременчука від 28.01.2022 р. у справі 524/366/22. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102902055>
3. Александрова В. А. Арешт майна як захід забезпечення кримінального провадження : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2020. 19 с.
4. Ухвала Павлоградського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 10.03.2020 р. у справі 185/3541/19. Єдиний державний

реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88086467>

5. Котова А. С. Процесуальний порядок арешту майна у кримінальному провадженні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2020. 270 с.
6. Ухвала Кременчуцького районного суду Полтавської області від 23.01.2024 р. у справі № 536/352/22. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116463677>
7. Ухвала Білоцерківського міськрайонного суду Київської області від 13.11.2018 р. у справі № 357/13011/18. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/77793199>
8. Туманянц А. Р. Медведєв В. І. Арешт майна у кримінальному провадженні: окремі проблеми застосування. *Право і суспільство*. 2018. № 2, ч. 3. С. 194–199.
9. Верхогляд-Герасименко О. В. До питання застосування арешту майна у кримінальному провадженні. *Кримінальний процес: сучасний вимір та перспективні тенденції*: матеріали І Харківського кримінального процесуального полілогу (Харків, 16.12.2016). Харків: Право, 2017. С. 335–342.
10. Ухвала Білоцерківського міськрайонного суду Київської області від 08.08.2024 р. у справі № 357/11086/24. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/120909111>
11. Постанова Другої судової палати Касаційного кримінального суду від 01.10.2019 р. у справі № 760/5853/18. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/84788825>
12. Постанова Великої Палати Верховного Суду від 05.09.2019 р. у справі № 11-375cap19. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/84583378>
13. Смалюк Т. В. Проблемні питання регламентації накладення арешту на майно в кримінальному провадженні. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Юридичні науки, 2020. № 3. Т. 31. С. 214–219.
14. Плотнікова А. В. Деякі практичні аспекти скасування арешту майна у кримінальному провадженні. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2021. Т. 29. С. 196–200.

Zhylya O. Normative regulation and law enforcement practice regarding the consideration of a request for seizure of property

Summary. The article analyses the norms of criminal procedural legislation and law enforcement practice regarding the consideration of a petition for seizure of property. It was noted that there was ambiguity about the list of participants who could join the trial concerning the request for seizure of property. It was established that the provision of Part 1 of Article 172 of the Criminal Procedure Code of Ukraine does not contain a direct textual consolidation of the rule regarding the participation of the victim and his representative during the consideration of the request for seizure of property. Although the analysis of law enforcement certifies rare cases of seizure of the victim's property, the necessity of adding a provision to criminal procedural legislation that allows the victim and their representative to be present during the consideration of request for seizure of property is justified.

The issue of legal certainty concerning the mandatory involvement of parties in criminal proceedings during the review of an application to seize property was noted. It is justified that the person who applied for the seizure of property (investigator, prosecutor, civil plaintiff) should be a mandatory participant in its consideration. It is noted that the participation of the parties to the criminal proceedings in the trial of the request for seizure of property guarantees the possibility

of bringing their position to court and the implementation of the principle of adversarial nature of the parties. It has been determined that the legislator sets the condition for considering a petition to seize property without informing the suspect, the accused, or the property owner about it. This procedure applies when neither temporary nor preliminary seizure was

executed on the property intended for seizure. This is due to the presence of risks to hide, destroy or distort the property that is planned to be seized. It is noted that the risks of destruction of such property must be present and justified.

Key words: seizure of property, criminal proceedings, trial, victim, victim's representative, investigator, prosecutor.

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу
(CC BY 4.0)

Дата першого надходження статті до видання: 02.07.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 29.07.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 10.09.2026